

En åpen, effektiv og tillitskapende kommunal forvaltning

Viser til Prop. 1 S Kommunal- og regionaldepartementet, side 69 – 70 omtale av hovedmål 2 ”En åpen, effektiv og tillitskapende kommunal forvaltning”. Kommunal- og regionaldepartementet tar sikte på å fremme en lovproposisjon i 2012 med forslag til endringer i regelverket rundt kontrollutvalg og revisjon. Mye av bakgrunnen for proposisjonen er rapporten ”85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane.”

For å trygge kommunenes egenkontroll og med det sikre kommunesektorens legitimitet ønsker Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) å sette fokus på viktige områder som ikke er tatt med i høringsforslaget forut for proposisjonen. NKRF ønsker derfor å opplyse Stortinget om forhold som vil bidra til å øke kvaliteten på kontroll og revisjon i kommunene.

1. Uklart revisjonsinnhold

Arbeidsgruppen som utarbeidet ”85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll ...” har med flere av sine anbefalinger pekt på forhold der revisors oppgave i beste fall er uklart og i verst fall er mangelfulle.

De siste årene har det blitt avdekket flere uheldige forhold i kommunal sektor. To av de mest omtalte sakene er de såkalte Terra-skandalene og Adecco-sakene. Selv om sakene er veldig forskjellige, vil fellesnevneren være kommunenes egenkontroll, enten det gjelder overholdelse av lov eller egne reglement.

Revisjon av offentlig sektor er et viktig bidrag for å sikre lokaldemokratiet. I disse to sakene kommer det til uttrykk i at kommunen må følge lover og regler, og at kommunene må ha et system for å følge opp leverandører. Jo mer kritiske tjenester leverandørene leverer jo mer omfattende og viktig blir kontraktsstyringen.

Dagens regelverk er uklart på hva som skal omfattes av den ordinære revisjonen. Praksisen for hva som inngår i revisjonen er dermed forskjellig fra kommune til kommune.

Arbeidsgruppa som avla rapporten ”85 tilrådingar for styrkt eigenkontroll...” peker på det samme problemet i flere av sine anbefalinger. Vi kan i denne forbindelsen nevne anbefaling nr. 35 der de anbefaler departementet å vurdere ”oppgåver i samband med rekneskapsrevisjon med sikte på å klargjere om revisor skal vurdere om finansforvaltninga er i tråd med finansreglementet.”

Kontraktsstyring er et område som i utgangspunkt ligger utenfor det som oppfattes som revisors oppgaver å revidere. Vi mener ikke at kommunens revisor skal revidere selskapene som leverer tjenester og varer til kommunene, men kommunens revisor bør revidere kommunenes kontrollsystemer og vurdere om de er hensiktsmessige.

Internasjonal utvikling innenfor offentlig revisjon tar utgangspunkt i utfordringene for offentlig sektor og peker på at innholdet for offentlig revisjon er videre og til dels forskjellig fra det som er tilsvarende i revisjon av ordinær forretningsdrift, der investorperspektivet er et av de sentrale elementene.

For at revisor skal kunne bidra til å avdekke systemsvakheter, mener NKRF at det bør settes fortgang i arbeidet med å harmonisere revisjonsinnholdet i kommunesektoren i tråd med den internasjonale utviklingen for revisjon av offentlig sektor.

Norges Kommunerevisorforbund
- på vakt for fellesskapets verdier

Postadresse:
Postboks 1417 Vikta
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no

Org.nr.: 975 450 694 MVA
Kontonr.: 1450.12.70424
Web: www.nkrf.no

2. Krav om statlig kvalitetskontroll av revisor i kommunal sektor og sertifiseringsordning.

Revisors kompetanse er en vesentlig faktor for å kunne levere gode revisjonstjenester. Vi ser at offentlig sektors særskilte kompetansebehov over tid stadig svekkes i utdanningssystemet. Dagens formelle kompetansekrav, nedfelt i forskrift om revisjon, tar ikke tilstrekkelig høyde for den spesielle kompetansen som trengs for å kunne utføre en god revisjon.

I privat sektor er det etablert en lovregulert ordning med godkjenning og kvalitetskontroll av revisorer. Det er et paradoks at tilsvarende ordning ikke finnes i kommunal sektor. NKRF mener det bør etableres en statlig godkjenningsordning og en kvalitetskontrollordning for de som utfører revisjon i kommunal sektor. Det skal tilføyes at NKRF har en foreningsbasert kvalitetskontroll, men den omfatter bare de som er medlem i NKRF.

Også for disse forholdene vil vi vise til arbeidsgruppens anbefalinger, hhv. nr. 47 når det gjelder sertifisering og nr. 46 når det gjelder behovet for en statlig tilsynsordning.

Som et ledd i kvalitetssikringen av yrkesutøverne mener NKRF det bør etableres en egen sertifiseringsordning og en kvalitetskontroll for revisjon av kommunal sektor. Slik godkjenningsordning er etablert i både Sverige, Finland og Danmark.

3. Revisors taushetsplikt, utsatt offentlighet og kildevern.

Kommunens revisor er i dag gitt en meget streng taushetsplikt i kommuneloven § 78 nr. 7 som ble vedtatt av Stortinget i slutten av 2003. Denne taushetsplikten er nærmest altomfattende og går mye lenger enn taushetspliktsbestemmelsen for Riksrevisjonen som ble vedtatt i 2004. Enkelte tolker til og med taushetsplikten for kommunens revisor til å omfatte også offentlige opplysninger og offentlige dokumenter. Vi mener dette ikke tjener den offentlige debatten og kan skade lokaldemokratiet. Vi kan ikke se noen tungtveiende grunner til at det skal være forskjellige taushetspliktsbestemmelser for Riksrevisjonen og kommunal revisjon. NKRF har derfor fremmet et eget lovforslag til ny taushetsbestemmelse for revisor som bygger på de samme prinsippene som for Riksrevisjonen. Kommunaldepartementet har dessverre ikke foreslått endringer i taushetspliktsbestemmelsen i de endringsforslagene til kommuneloven som nylig var på høring.

Som ledd i kvalitetssikringen av revisors rapporter skal disse sendes kommunens administrasjon på høring. En rapport vil på dette tidspunkt kunne inneholde feil. Med dagens offentlighetslov vil rapporten være offentlig også når den sendes på høring, dvs. før den er endelig avlagt. Rapporter fra Riksrevisjonen er derimot unntatt offentlighet fram til rapporten er endelig avlagt. Revisor er avhengig av informasjon fra mange hold, og det er viktig at de som gir revisor informasjon må kunne føle seg trygge på at deres identitet ikke blir kjent. Revisor må dog sikres tilstrekkelig grunnlag for å kunne bevare taushet om sine kilder. Jf. anbefalingene nr. 80 og 81 fra ovennevnte arbeidsgruppe.

NKRF mener at taushetsplikten for kommunens revisor bør bli tilsvarende som for Riksrevisjonen.

NKRF foreslår at offentlighetsbestemmelsene om kommunal revisjons rapporter behandles på samme måten som i staten ved at det innføres utsatt offentlighet, dvs. til endelig rapport er mottatt av kommunens kontrollutvalg.

Oslo, 27. oktober 2011

Per Olav Nilsen
Styreleder

Ole Kristian Rogndokken
Daglig leder